

D. Chryf. Scriptura epistola mifsa a Deo.

161

Luc 4. Disputatio de facris literis utilisima. Matth 22.

162. Daniel. 1.

Maximè studendum in facris libris.

Lyran

163. Psalm. 136.

Omnis prophana doctrina comparata cum sacra doctrina evanescit.

D. Aug.

sancta ait, nisi quadam epistola omnipotentis Dei ad creaturam suam. Et Divus Chryostomus homilia 2. in Genesim ait. Quasi longè absentibus litteras mittit conciliaturus sibi naturam universam hominum.

Ex quo maximè debemus versari ac occupari in studio sacrarum literarum, in librisque sacris evolvendis, ac habendis præ manibus, ad quos nos pro nostra eruditione Christus Dominus suo exemplo exhortatur, Nam Luca 4. numero 16. Traditus est illi liber Isaia Prophetæ. De sacris quoque textus disputat Dominus Magister, Matth. 12. numero 29. Eratis nescientes Scripturas. Et de sacris libris est illud, cap 21. numero 24. Nunquam legistis in Scripturis, & sapè alibi.

De Daniele ac focis suis ait sacer textus Daniel 2. numero 37. Pueris dedit Deus scientiam & disciplinam, in omni libro, & sapientiam. Et adhuc tamen Daniel Ieremiam tenebat manibus, & quæ inibi erant Dei oracula, meditabatur, rimabatur labore assiduo; ait ipse cap. 9. numero 2. Ego Daniel intellexi, in libris numerum amorum, de quo factus est sermo ad Ieremiam. Mirabitur sanè quis, cur tantus Vates à deo maximè illuminatus evolvat Codices scholæ propheticæ; si à supremo lumine tantòque erat illustratus, cur adhuc sic prælegit Ieremiam Prophetam? Ut nobis sit in exemplum & documentum, quod quamvis quis multum sciat de sacris literis, adhuc maximè est ei in cumbendum in studio, ut plus sapiat, & penetret, cum inextinguibile sit lumen illius. Lyranus ibi. Sed per hoc quod Daniel sit perfectus studebat libris Ieremie, ostenditur quod Episcopus quantumcumque literatus, debet studere libris sacra Scriptura.

Tam præclara est lectio sacrae Scripturae, ut ad eius comparationem omnia prophana scripta evanescant, & dispareant. dicebat Psalmographus 136. numero 9. Absorpti sunt iuxta petram iudices eorum. Quinam iudices sunt isti, qui absorbentur, & disparent iuxta petram? & quæ petra ista, quæ sic omnes antiquos iudices peremit ac consumpsit? Petra ista Christus est ad cuius intuitum, omnes iudices, sapientes nempe antiqui, ut Philosophi, ac Rhetores cum omnibus suis dogmatibus, ac doctrinis contemnendi sunt, omnium sapientum placita absorbentur; si ponantur iuxta ea, quæ ex ore dei sacra Pagina, docet Palchidè Divus Augustinus ibi. Quid est, absorpti sunt iuxta petram? Petra autem erat Christus. Absorpti sunt iuxta petram. iuxta, id est, comparati iudices magni, potentes, docti. Ipsi dicuntur iudices eorum tantquam judicantes de moribus & sententiam proferentes. Dixit hoc Aristoteles. Adijunge illum petra, & absorptus est. Dixit hoc Pythagoras, dixit hoc Plato. Adijunge illos petra, comparati auctoritati Evangelicæ. Ergo absorpti iuxta petram iudices eorum.

QUESTIO XIX.

Quare non exprimitur, sed tantum supponitur, quod Divinus Agnus aperiens librum, illius doctrinam nos docuit & illuminavit?

Acceptit Divinus agnus à dextera Dei sedentis librum, ut explicat Ammonius in Carena Græca, quia Christus Dominus in primo instanti suæ conceptionis à Patre accepit omnem cognitionem futurorum, ut ipse dixit Ioan. 7. n. 16. Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me Patris.

Acceptit Divinus Agnus librum, solvit ejus signacula, illiusque doctrinam nos docet illaque nos illuminavit hic omnes Interpretes advertunt; & maximè notandum, quod in hoc consensu aderant seniores, & Christus Dominus sub juvenili ac puerili specie; Agni nempe, & tamen nullus ex senioribus audeat extendere manum ad librum, illumque aperire, nulli que se offerat ad illius sacramenta propalanda, sed omnes prompto animo expectant, ut à juvenulo instruantur ac illuminentur: ut hoc magnum nobis sit documentum, quod nullus etiam senili ætate confusus audeat manum levare ad ea quæ non capit, sed prompto ac submisso animo sit præparatus in magnis edoceri ab illo, qui potens sit illa explanare, sive puer sive adolescens, sive senex provectus ætate existat, ut ex D. Ambr. tom. 4. in Evang. c. 1. q. 8. n. 44.

Quæstio tamen principaliter inquit, cur Ioannes, ait quod celestis Agnus aperuit librum, cur ultra non progreditur, sed solum sistit in libri apertione? Cur non explicat, quod Agnus aperiens librum, illius sacramenta agnovit, contentaque in libro alios docuit, eaque aliis communicavit? Rectè tamen hoc supponitur, quia idem fuit, quod Agnus aperiret sibi librum, ut talem cognitionem ut homo à deo Patre acciperet, ac ut aliis communicaret; non enim satis est aliquid scire nisi & tuæ scientiæ alios participes facias. Hoc vult dicere Albertus Magnus in præfati: Accepit in quantum homo librum, id est Scripturam ad sciendum, & aliis aperiendum.

De extremo die iudicii ait Christus D. Matth. 24. num. 36. De die enim illa & hora nemo scit, neque Angeli caelorum, nisi solus Pater. Sed ut alii ut D. Marcus 13. num. 31. Neque Angeli in celo, neque filius, nisi solus Pater. Patens & manifestum est omnibus, quod Iesus verus Dei filius, verusque vivorum ac mortuorum iudex, evidenter sciat diem, horam ac articulum finalis diei, cur ergo modò dicitur, quod scientia talis diei neque sit in Angelis, neque in filio ut exprimit Divus Marcus, sed quod solum eam Pater teneat? Si filius optimè illum diem agnoscat, qua consequentia hujusmodi scientia de eo negatur? Solus Pater ita illum diem scit ut illius scientiam filio deat, & communicet; filius autè sic illam accipit à Patre, ut nulli alteri eam communicet; & inde merito affirmatur, quod talis agnitio in eo non sit, à quo in alios non derivatur

164. Ammonius

Ioan. 7.

165.

Nullus ætate confusus se intromittat ad ea, quæ non capit.

166.

Non satis esse aliquid scire, nisi & aliis illud communices.

Alb. Magn.

167.

Matth. 24.

168.

Marc. 13.

Scientia, qua non communicatur, nulla censetur.

EXPOSITIO VIII.

U M aperisset librum. Liber iste apertus non potuit, nisi sigillis referatis; illa autem non dicuntur referata, nisi inferius à cap. 6. quomodo ergo hic dicitur librum aperuisse, multi dicunt hoc esse prolepsin, sive per anticipationem dictum; sed hoc non stat, nam hic narratur, quod seniores dederint laudem Deo pro libro aperto. Alcazar ait librum sapius ab Agno fuisse apertum. Ferrarius ponit duas libri apertiones. Una est quantum ad mysteria vitæ Agni, alia quantum ad futura, sed hic liber est Apocalypsis, qui totus agit de futuris eventibus.

Dicendum est enim cum Recentioribus, cum aperisset, non significare actum consummatum, sed solum inchoatum, nam sensum librum aperuit; cum ergo cœpisset primum sigillum aperire, quamvis si sigillata adhuc non referasset tunc seniores protumunt in laudes ex primo sigillo, ac si totum opus esset consummatum, inferunt. Nam cum viderunt seniores Agnum mittere manum ad librum, statim librum apertum esse judicaverunt, sic unus ex eis dixit Joanni. Vicit Leo, de tribus Juda aperire librum. Et pro hac re maximè facit, quia multi ex Græco pro aperuisse legunt accepisset.

Quatuor animalia, & c. ceciderunt coram Agno. Agnoscentes, & venerantes ejus potestatem, & excellentiam; & iustè illi esse datam proficientes: Habentes singuli; tam scilicet seniores, quam animalia, ut est probabile de quo quæst. 21. tenebant cytharas sinistra, quas dextera pullabant, quo symbolo adumbratur perpetuum Beatorum gaudium, & jubilæum, ac continua Dei laudatio uno consono ore, ac animo. Et phialas aureas, Alludit ad illas, quæ erant in Salomonico altari thimiamatis, in quo olim perpetuus Deo sufficit steterat, & quæ in præfati essent hæc odoramenta, statim explicat, quæ sunt orationes Sanctorum. De quo infra.

D. August.

derivatur, nec eis communicatur. Ingeniosè D. August. lib. 8; quæst. sic ait q. 60. cap. 4. Bene accipitur, ait, quod dictum est solum Patrem scire, secundum prædictum modum sciendi, quia facit filium scire, filius autem nescire dicitur, quia non facit scire hominem. Ubi scientia non effunditur in alios, non esse dicitur, & quantum quis sibi soli sciverit, inde merito putatur ignorare, cum sapientia ex communicatione solum censeatur, agnoscat, & veneretur.

168.

Ecc. 41.

Lyran. Hugo. Sapientia qua non communicatur inveni. Hildebert.

Sapientia, quæ foras non prodit, ac egreditur, vix talis æstimatur; ac quod sit, vix censeatur. Ait Ecclesiast. 4. n. 17. Sapientia enim abscondita, & thesaurus invisus: quæ utilitas in utrisque ac si dicat, nulla, ut explicat Lyran. Hugo, & alii. Thesaurus absconditus nulli est utilis, sic & sapientia abscondita, & in animo retenta nulli proficit, nec ad alicujus utilitatem inservit. Ex quo eleganter Hildebertus Cœnomanensis Episcopus admonet magistrum, ut sapientiam suam evalget, ac manifestet Epist. 1. sic ait. Denique sapientia abscondita, & thesaurus invisus, quæ utilitas in utrisque? Aurum melius dispersum ruciat, quam signatum. Nihil à vilibus sophis gemme differunt nisi in medium deducantur. Scientia quoque distributa suscipit incrementum; & avarum designata possessorem, nisi publicetur, elabatur. Noli ergo claudere rivus doctrinae tue, sed iuxta Salomonem; Deriventur fontes tui foras, & aquas tuas in plateis divide. Proverb. 5. num. 6.

Proverb. 5.

Apoc. 5. n. 8. Et cum aperuisset librum; quatuor animalia, & viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno; habentes singuli cytharas, & phialas aureas plenas odoramentorum, quæ sunt orationes Sanctorum.

VERSIONES.

Syrus.

Et cum accepisset librum, illa quatuor animalia, & illi viginti quatuor, habentes unusquisque ex illis cytharam, & phialas aureas, plenas suffituum, quæ sunt preces Sanctorum.

D. August. Procidunt se coram Agno, Primasius, Prostraverunt se ante Agnum, habentes aureas cytharas, & phialas aureas plenas odoramentis Sanctorum.

Arabic.

Venerunt animalia, &c. plenas incenso aromatico, quæ sunt orationes Sanctorum.

22. tabul.

Prædicationes Sanctorum Apocalypsim. Tom. I.

QUESTIO XX.

Quare quatuor animalia, & seniores non antea, sed post apertum librum adorant agnum?

Valde mirum est, quandiu liber erat clausus, nec animalia, nec seniores cadunt coram Agno, sed postquam liber est apertus, quia ex apertione ipsius libri, maximè magnitudo, præstantia, & sublimitas Agni, illiusque amor, ac sollicitudo in Ecclesiam declarata est, ex cognitione nasci solet affectus tam adorationis, quam gratiarum actionis ac laudis. Bene ergo præmittitur Agnum aperuisse librum, & tunc securam adorationem animalium, & seniorum ac magnificam doxologiam.

Secundò, summa veneratione recolunt animalia

169.

Alcazar, Ferrar.

170.

171.

172. Ex cognitione nascitur affectus adorationis

173.

